

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. lapkričio 24 d. Nr. 21RE1- (AG1-239/11-2023)

Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Lionelos Gelmanienės (pranešėja), Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė) ir Karines Zavgorodnajos,

Komisijos posėdyje ikiteismine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo A. N. skundą atsakovei Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. rugsėjo 27 d. sprendimo Nr. 54103 panaikinimo ir įpareigojimo iš naujo išnagrinėti pareiškėjo pateiktą prašymą.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas kreipėsi į Komisiją su skundu, prašydamas panaikinti Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir Administracija) Socialinės paramos skyriaus 2023 m. rugsėjo 27 d. sprendimą Nr. 54103 dėl išmokos neskyrimo ir įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą (b. l. 1–3).

Atsakovė Kauno miesto savivaldybės administracija atsiliepime į pareiškėjo skundą paaiškino, kad parama mokinio reikmėms įsigyti skiriama vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymu ir Kauno miesto savivaldybės 2019 m. birželio 18 d. sprendimu Nr. T-289 patvirtintu Socialinės paramos mokiniams skyrimo ir teikimo tvarkos aprašu (toliau – Aprašas).

Nurodė, kad Administracija, siekdama užtikrinti nepilnamečiams vaikams paramą mokinio reikmėms įsigyti ir įvertinusi, kad su pareiškėjo prašymu dėl paramos mokinio reikmenims įsigyti nebuvo pateikti visi reikalingi dokumentai, nutarė pakartotinai pareikalauti trūkstamų dokumentų ir po jų gavimo pareiškėjo prašymą svarstyti iš naujo. Pareiškėjas 2023 m. spalio 16 d. telefonu ir elektroniniu laišku buvo informuotas, kad pagal Aprašo 7.4. papunktį jis iki 2023 m. lapkričio 7 d. turi pateikti pažymą iš švietimo teikėjo apie mokiniui teikiamą/neteikiamą išlaikymą (nakvynę, maistą ir mokinio reikmenis) bei kad pagal Aprašo 33.3. papunktį pareiškėjas privalo sudaryti Savivaldybės administracijai, socialines paslaugas teikiančių įstaigų darbuotojams galimybę patikrinti bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašyti buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą. Pareiškėjas dėl gyvenimo sąlygų patikrinimo atlikimo sutiko, patikrinimas užsakytas 2023 m. spalio 17 d. raštu, patikrinimą atliks Kauno miesto socialinių paslaugų centras. Atsakovė Komisijai paaiškino, kad gavus minėtus dokumentus – pažymą iš švietimo teikėjo bei surašytą buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, pareiškėjo 2023 m. rugsėjo 7 d. prašymas-paraiška Nr. 70065 dėl paramos mokinio reikmenims įsigyti bus svarstomas iš naujo. Nurodė, kad priėmus naują sprendimą dėl paramos mokinio reikmenims įsigyti skyrimo/neskyrimo, nedelsiant informuos Komisiją. Taip pat nurodė, kad dėl to, jog pareiškėjo skundo turinį sudaro du sakiniai, atsakovės vertinimu skundas yra visiškai nemotyvuotas, todėl plačiau pasisakyti atsiliepime dėl skundo atsakovė neturi galimybių ir pagrindo (b. l. 12, 13).

Administracija Komisijai pateikė 2023 m. spalio 25 d. prašymą dėl administracinio ginčo bylos Nr. AG1-239/11-2023 nutraukimo (reg. 2023-10-25 Nr. 20R1-624), kuriame paaiškinta, kad gavus papildomus dokumentus – pažymą iš (*duomenys neskelbtini*) mokyklos bei Kauno miesto socialinių paslaugų centro 2023 m. spalio 19 d. buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą Nr. 1714, pareiškėjo 2023 m. rugsėjo 7 d. prašymas-paraiška Nr. 70065 dėl paramos mokinio reikmenims įsigyti buvo svarstomas iš naujo ir pareiškėjo prašymas buvo tenkintas: Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. spalio 23 d. sprendimu Nr. 58549 pareiškėjui buvo skirta parama mokinio reikmenims įsigyti už 2023 m. rugsėjo laikotarpį, o 2023 m. spalio 23 d. sprendimais Nr. KNM-7467 ir Nr. KNM-7468 pareiškėjo nepilnamečiams vaikams paskirti nemokami pietūs ugdymo įstaigose.

Administracijos nuomone, atsakovei išsprendus ginčą iki skundo nagrinėjimo Komisijoje, patenkinus pareiškėjo prašymą ir skyrus jam prašytą socialinę paramą, neliko skundo objekto, todėl atsakovė prašo administracinio ginčo bylą nutraukti (b. l. 23–34).

Vykdydama Komisijos įpareigojimą informuoti, ar yra pripažintas netekusiu galios Administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. rugsėjo 27 d. sprendimas Nr. 54103 (toliau – ir *Sprendimas*), kuriuo netenkintas pareiškėjo 2023 m. rugsėjo 7 d. prašymas-paraiška Nr. 70065 ir pareiškėjui neskirta parama mokinio reikmenims įsigyti už laikotarpį nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. iki 2023 m. rugsėjo 30 d., Administracija 2023 m. lapkričio 7 d. raštu Nr. (33.194 E) R-2929 Komisiją informavo, kad Sprendimas nėra pripažintas netekusiu galios. Sprendimas priimtas pagal tuo metu atsakovės turėtus duomenis ir yra įvestas į Socialinės paramos informacinę sistemą (SPIS) ir Socialinės paramos apskaitos sistemą „Parama“. Atsakovė, ginčo atveju gavusi papildomus pareiškėjo prašymą pagrindžiančius dokumentus, pareiškėjo 2023 m. rugsėjo 7 d. prašymą-paraiška Nr. 70065 dėl paramos mokinio reikmenims įsigyti svarstė iš naujo ir prašymą tenkino. Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. spalio 23 d. sprendimu Nr. 58549 pareiškėjui buvo skirta parama mokinio reikmenims įsigyti už 2023 m. rugsėjo laikotarpį, o 2023 m. spalio 23 d. sprendimais Nr. KNM-7467 ir Nr. KNM-7468 pareiškėjo nepilnamečiams vaikams paskirti nemokami pietūs ugdymo įstaigose. Dėl to pareiškėjui ir atsakovei yra aktualūs minėti vėlesni atsakovės sprendimai, o pradinis Sprendimas lieka neaktualus. Paaiškino, kad Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo 13 straipsnyje numatyti atvejai, kada socialinė parama mokiniams neskiriama arba nutraukiama. Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo 19 straipsnyje ir Kauno miesto savivaldybės 2019 m. birželio 18 d. sprendimu Nr. T-289 patvirtinto Socialinės paramos mokiniams skyrimo ir teikimo tvarkos aprašo 40 punkte numatyta, kad sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Minėtuose teisės aktuose nenumatyta galimybė savivaldybei sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo/neskyrimo pripažinti netekusiu galios. Atsakovė neturi teisinio pagrindo Sprendimą pripažinti netekusiu galios ir neturi techninių galimybių pažymėti Sprendimą SPIS ir „Parama“ sistemose kaip pripažintą netekusiu galios, t. y. duomenis į sistemas suvedančiam subjektui yra suteiktos funkcijos tik suvesti rezultatus „skirta“ arba „neskirta“. Nagrinėjamu atveju galimas tik naujo sprendimo priėmimas arba pradinio sprendimo skundimas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Kaip minėta, pareiškėjo prašymas buvo išnagrinėtas pakartotinai ir buvo tenkintas priimant naujus sprendimus. Atsakovė prašo administracinio ginčo bylą Nr. AG1-239/11-2023 nagrinėti rašytinio proceso tvarka atsakovės atstovui nedalyvaujant ir vadovautis atsakovės 2023 m. spalio 25 d. rašte Nr. (33.194E)R-2844 bei 2023 m. lapkričio 7 d. rašte Nr. (33.194 E) R-2929 pateiktais duomenimis (b. l. 45–48).

Skundas tenkintinas iš dalies, kitoje dalyje skundas atmestinas.

Byloje ginčas kilo dėl atsakovės Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. rugsėjo 27 d. sprendimo Nr. 54103 teisėtumo.

Byloje nėra ginčo dėl to, kad pareiškėjas Administracijai 2023 m. rugsėjo 7 d. pateikė prašymą-paraišką Nr. 70065 skirti paramą mokinio reikmenims įsigyti pareiškėjo vaikams už laikotarpį nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. iki 2023 m. rugsėjo 30 d.

Byloje esančiais įrodymais nustatyta, kad Administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. rugsėjo 27 d. sprendime Nr. 54103 nurodyta, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymu pareiškėjui neskirta parama mokinio reikmenims įsigyti. Asmenys už kuriuos skiriama išmoka: A. N. ir A. N. Prie pastabų nurodyta, kad viršija 2VRP (307,79) (b. l. 17).

Administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. rugsėjo 27 d. pranešimu Nr. 13805 „Dėl išmokos neskyrimo“ pareiškėjas informuotas, kad 2023 m. rugsėjo 27 d. sprendimu Nr. 54103 pareiškėjui neskirta parama mokinio reikmenims įsigyti nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. iki 2023 m. rugsėjo 30 d. Nurodyta tokio sprendimo apskundimo tvarka (b. l. 3, 16).

Administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. rugsėjo 27 d. sprendimo Nr. KNM-6983 2 punkte nurodyta, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymu ir Mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Kauno miesto savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 18 d. sprendimu Nr. T-289 „Dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo (Kauno miesto savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 22 d. sprendimu Nr. T-254 redakcija) neskiriama socialinė parama šiems Kauno (*duomenys neskelbtini*) gimnazijos mokiniams, dėl kurių pareiškėjas pateikė socialiniai paramai mokiniams gauti reikalingus dokumentus: A. N. Neskyrimo priežastis: pajamos vienam šeimos nariui per mėnesį viršija 2 VRP dydžius (b. l. 18).

Administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. rugsėjo 27 d. sprendimo Nr. KNM-6984 2 punkte nurodyta, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymu ir Mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Kauno miesto savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 18 d. sprendimu Nr. T-289 „Dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo (Kauno miesto savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 22 d. sprendimu Nr. T-254 redakcija) neskiriama socialinė parama šiems Kauno (*duomenys neskelbtini*) mokyklos mokiniams, dėl kurių pareiškėjas pateikė socialiniai paramai mokiniams gauti reikalingus dokumentus: A. N. Neskyrimo priežastis: pajamos vienam šeimos nariui per mėnesį viršija 2 VRP dydžius (b. l. 19).

Iš Administracijos pateikto 2023 m. spalio 16 d. susirašinėjimo tarp Administracijos Socialinės paramos skyriaus darbuotojo ir pareiškėjo matyti, kad pareiškėjo buvo prašoma atsiųsti sutikimą dėl išimties tvarkos dėl paramos mokinio reikmėms ir pietums. Taip pat prašoma pristatyti pažymą iš (*duomenys neskelbtini*) mokyklos dėl A., kad negyvena bendrabutyje, nemokamo maitinimo negauna ir neap rūpina mokinio reikmenimis. Pareiškėjas nurodė, kad sutinka dėl paramos mokiniui išimties tvarka (b. l. 15).

Administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. spalio 17 d. raštu Kauno miesto socialinių paslaugų centrą, prašydami patikrinti A. N., gim. 1978-10-10, deklaravusio gyvenamąją vietą adresu (*duomenys neskelbtini*), Kaune, tačiau faktiškai gyvenančio (*duomenys neskelbtini*), tel. [*duomenys neskelbtini*], gyvenimo sąlygas ir surašyti buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, teikti informaciją ir rekomendacijas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo tikslingumo, vadovaujantis, Socialinės paramos mokiniams skyrimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtintu Kauno miesto savivaldybės tarybos 2020 m. birželio 23 d. sprendimu Nr. T-275 „Dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo ir teikimo“. Nurodyta, kad pareiškėjas su žmona augina tris vaikus, vienas iš jų neįgalus, šeimos pajamos tenkančios vienam asmeniui viršija 1,5 VRP (b. l. 14).

Kauno (*duomenys neskelbtini*) mokyklos 2023-10-17 rašte Nr. (2.4.E)-SI-119 nurodyta, kad A. N., gim. 2010-09-11, mokosi Kauno (*duomenys neskelbtini*) mokykloje, 7s-oje klasėje. Mokinys negyvena mokyklos bendrabutyje, naudojami dienos socialinės globos paslauga, nemokamo maitinimo negauna. Mokymo priemonėmis ir apranga mokykla neap rūpina (b. l. 30).

Kauno miesto socialinių paslaugų centro pateiktame 2023 m. spalio 18 d. Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo akte Nr. 1714 nurodyta, kad rekomenduojama skirti socialinę paramą (b. l. 32–33).

Administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. spalio 23 d. sprendime Nr. 58549 nurodyta, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymu pareiškėjui skirta parama mokinio reikmenims įsigyti. Asmenys už kuriuos skiriama išmoka: A. N. ir A. N. Laikotarpis už kurį skiriama parama: 2023-09 196,00 Eur, taikant BSI – 49,00 Eur (b. l. 27).

Administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. spalio 23 d. pranešimu Nr. 18780 „Dėl išmokos skyrimo“ pareiškėjas informuotas, kad 2023 m. spalio 23 d. sprendimu Nr. 58549 pareiškėjui skirta parama mokinio reikmenims įsigyti A. N., A. N. mokant nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. iki 2023 m. rugsėjo 30 d. 196,00 Eur (b. l. 26).

Administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. spalio 23 d. sprendimo Nr. KNM-7467 1 punkte nurodyta, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymu ir Mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Kauno miesto savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 18 d. sprendimu Nr. T-289 „Dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo (Kauno miesto savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 22 d. sprendimu Nr. T-254 redakcija) skiriama socialinė parama šiems Kauno (*duomenys neskelbtini*) gimnazijos mokiniams, dėl kurių pareiškėjas pateikė socialiniai paramai mokiniams gauti reikalingus dokumentus: A. N. 2023-10-24 iki ugdymo proceso pabaigos (b. l. 28).

Administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. spalio 23 d. sprendimo Nr. KNM-7468 1 punkte nurodyta, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymu ir Mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Kauno miesto savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 18 d. sprendimu Nr. T-289 „Dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo (Kauno miesto savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 22 d. sprendimu Nr. T-254 redakcija) skiriama socialinė parama šiems Kauno (*duomenys neskelbtini*) mokyklos mokiniams, dėl kurių pareiškėjas pateikė socialiniai paramai mokiniams gauti reikalingus dokumentus: A. N. 2023-10-24 iki ugdymo proceso pabaigos (b. l. 29).

Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1999-05-11, 2004-12-13 nutarimai, 2004-11-05 išvada). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (žr., pvz. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau- LVAT) 2012-03-01 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012).

Komisija sprendžia, kad nagrinėjamu atveju atsakovės veikimas ir su juo susijusių klausimų sprendimas yra sietinas su institucijos veikimu viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai yra taikytinos VAI (teisės akto redakcija, galiojanti nuo 2023-01-01) normos.

Nagrinėjant šį ginčą, svarbu nustatyti, ar atsakovė tinkamai pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) nuostatų reikalavimus išnagrinėjo pareiškėjo Pranešimą bei informavo pareiškėją apie jo nagrinėjimo rezultatus.

Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (VAI 2 straipsnio 10 dalis). Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (VAI 2 straipsnio 12 dalis). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles (VAI 11 straipsnio 1 dalis). Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (akto redakcija, galiojanti nuo 2022-09-03), (toliau – Taisyklės) 1 punkte įtvirtinta, jog jos reglamentuoja prašymų ir skundų nagrinėjimą ir asmenų aptarnavimą viešojo administravimo subjektuose, taip pat subjektuose, kurie teikia viešąsias paslaugas ir nagrinėja prašymus ir skundus dėl šių viešųjų paslaugų, o 35 punkte numatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Pagal Taisyklių 45 punktą, į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: 1) į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAI 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 2) į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktuali klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 3) į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAI 13 straipsnyje nustatyta tvarka; 4) į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma. Tai reiškia, kad prašymo nagrinėjimo ribas nustato pats pareiškėjas savo prašymo turiniu, kurio institucija, nagrinėjanti prašymą, privalo laikytis ir pateikti atsisakymą į prašymą ne siauresnės apimties nei pateikto prašymo

turinys. Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis VAI 14 straipsniu, nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas (Taisyklių 47 punktą).

Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju atsakovės Administracijos (viešojo administravimo subjekto) priimtas Sprendimas yra laikytinas administraciniu sprendimu, kaip apibrėžta VAI 2 straipsnio 5 dalyje, t. y. administracinis sprendimas yra teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei. Viešojo administravimo subjekto sprendimai turi atitikti VAI 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtintas nuostatas. Vadovaujantis VAI 10 straipsnio 5 dalies 1–8 punktais, administraciniame sprendime turi būti nurodyta: 1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas; 2) administracinio sprendimo data; 3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; 4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos. VAI 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaudamasis VAI 3 straipsnio 5 punkte nustatytu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą (skundą) turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo (skundo) nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo (skundo) turinį.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad <...> reikalavimas viešojo administravimo subjektui motyvuoti priimamą sprendimą taikomas visose viešojo administravimo srityse (VAI 1 str.). Tačiau Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje pažymėta, kad viešojo administravimo subjektai sprendžia skirtingo pobūdžio teisinius santykius, kuriuos reguliuoja specialios teisės normos, skirtos tik šiems teisiniams santykiams reglamentuoti, ir skirtinguose teisiniuose santykiuose priimamų individualių administracinių aktų turinys gali būti skirtingas (pagal apimtį, struktūrą ir pan.), nes gali būti nulemtas tų specialiųjų teisės normų reikalavimų, kurios reglamentuoja atitinkamus teisinius santykius (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010 m. spalio 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A438-1116/2010). Todėl kiekvienu konkrečiu atveju vertinant individualaus administracinio akto teisėtumą turi būti atsižvelgiama ir į tuos teisės aktus, kurie reguliuoja konkretų teisinį santykį, t. y. turi būti įvertinama, kokie ir kokia apimtimi yra teisiškai reikšmingi faktai bei kokios konkrečios materialinės teisės normos asmeniui gali sudaryti atitinkamas prielaidas bei sąlygas, kad būtų sukurtos, panaikintos ar pakeistos asmens subjektinės teisės tam tikruose teisiniuose santykiuose (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010 m. spalio 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A438-1116/2010). Visgi net ir esant tokiai situacijai, kiekvienu atveju negali būti paneigiama viešojo administravimo institucijos pareiga pagrįsti asmenų atžvilgiu priimamus individualius administracinius aktus, t. y. nurodyti konkrečiu atveju pakankamus ir aiškius motyvus, lėmusius sprendimo priėmimą (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. kovo 5 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I662-5/2012, 2022 m. birželio 29 d. sprendimą administracinėje byloje eA-2530-602/2022).

Komisija pažymi, kad atsakymas asmeniui, bet kuria forma (skundu ar prašymu) besikreipusiam į viešojo administravimo instituciją, turi atitikti teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, kad būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai

darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (LVAT 2013-11-21 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-2124/2013).

Ginčo santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas, Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas, Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymas (toliau – Paramos mokiniams įstatymas), Socialinės paramos mokiniams skyrimo ir teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Kauno miesto savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 18 d. sprendimu Nr. T-289 „Dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Paramos mokiniams įstatymas nustatyto socialinės paramos mokiniams rūšis, dydžius, teikimo sąlygas, tvarką ir finansavimą (1 str. 1 d.). Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kam jis taikomas, o 3 dalyje reglamentuojama, kam jis netaikomas. Paramos mokiniams įstatymas numato dvi socialinės paramos mokiniams rūšis: 1) mokinių nemokamas maitinimas (pusryčiai, pietūs, pavakariai, maitinimas mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose); 2) parama mokinio reikmenims įsigyti (3 str.). Mokinių teisė į socialinę paramą reglamentuota Paramos mokiniams įstatymo 5 straipsnyje, kurio 1 dalyje nustatyta, kad mokiniai turi teisę į nemokamus pietus, maitinimą mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose ir paramą mokinio reikmenims įsigyti, jeigu vidutinės pajamos vienam iš bendrai gyvenančių asmenų ar vienam gyvenančiam asmeniui (toliau – vidutinės pajamos vienam asmeniui) per mėnesį yra mažesnės kaip 1,5 valstybės remiamų pajamų dydžio. Pajamų socialinei paramai mokiniams gauti apskaičiavimas reglamentuotas Paramos mokiniams įstatymo 6 straipsnyje. Savivaldybių administracijos administruoja paramą mokinio reikmenims įsigyti (9 str.).

Paramos mokiniams įstatyme nustatyta, kad pareiškėjas dėl socialinės paramos mokiniams, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje nustatytą atvejį, kreipiasi į savivaldybę, kurios teritorijoje Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaruoja gyvenamąją vietą arba yra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, administraciją, o jeigu jo gyvenamoji vieta nedeklaruota ir jis nėra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, – į savivaldybę, kurios teritorijoje faktiškai gyvena (toliau kartu – gyvenamosios vietos savivaldybė), administraciją, užpildydamas patvirtintos formos prašymą-paraišką, ir prideda reikalingus dokumentus, nustatytus Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 20 straipsnyje (išskyrus dokumentus, kuriuose yra duomenų apie bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens turimą turta), išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nustatytą atvejį. Patvirtintame prašyme-paraiškoje pareiškėjas apie save ir bendrai gyvenančius asmenis nurodo šiuos duomenis: vardą, pavardę, asmens kodą (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo datą), o jeigu gyvenamoji vieta nedeklaruota ir asmuo nėra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, – faktinės gyvenamosios vietos adresą, mokėjimo ar kredito įstaigos pavadinimą, sąskaitos, į kurią būtų pervedama mokiniui skirta parama mokinio reikmenims įsigyti, numerį, jeigu pareiškėjas paramą mokinio reikmenims įsigyti prašo pervesti į mokėjimo ar kredito įstaigoje esančią asmeninę sąskaitą (10 str. 2 d.). Jeigu kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams metu bendrai gyvenantys asmenys ar vienas gyvenantis asmuo gauna piniginę socialinę paramą pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą, pareiškėjas pateikia mokyklos ar savo gyvenamosios vietos savivaldybės administracijai laisvos formos prašymą gauti socialinę paramą mokiniams. Šiame prašyme pareiškėjas apie save ir mokinį, kuriam prašoma skirti socialinę paramą mokiniams, nurodo šiuos duomenis: vardą, pavardę, asmens kodą (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo datą), o jeigu gyvenamoji vieta nedeklaruota ir asmuo nėra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, – faktinės gyvenamosios vietos adresą, mokyklos pavadinimą ir klasę, kurioje mokinytis mokosi, mokėjimo ar kredito įstaigos pavadinimą, sąskaitos, į kurią būtų pervedama mokiniui skirta parama mokinio reikmenims įsigyti, numerį, jeigu pareiškėjas paramą mokinio reikmenims įsigyti prašo pervesti į mokėjimo ar kredito įstaigoje esančią asmeninę sąskaitą (10str. 5 d.). Kad mokinytis gautų <...> paramą mokinio reikmenims įsigyti, pareiškėjas patvirtintą prašymą-paraišką ar šio straipsnio 5 dalyje nustatytu atveju laisvos formos prašymą (toliau kartu – prašymas-paraiška) gali pateikti nuo kalendorinių metų liepos 1 dienos (10 str. 6 d.).

Savivaldybės administracija <...> prašymą-paraišką socialinei paramai mokiniams gauti užregistruoja prašymo-paraiškos gavimo dieną. Jeigu pateikti ne visi dokumentai, informacija apie

trūkstantis dokumentus įrašoma informaciniame lapelyje ir šis įteikiamas pareiškėjui. Trūkstantis dokumentus socialinei paramai mokiniams gauti pareiškėjas turi pateikti savivaldybės administracijai ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos pateikimo dienos, išskyrus atvejį, kai pajamos socialinei paramai mokiniams gauti apskaičiuojamos šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta tvarka. Kai vidutinės pajamos vienam asmeniui apskaičiuojamos šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta tvarka, trūkstantis dokumentai socialinei paramai mokiniams gauti pateikiami ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo prašymo-paraiškos pateikimo dienos. Jeigu pareiškėjas per nustatytą terminą savivaldybės administracijai nepateikia trūkstančių dokumentų, savivaldybės administracija priima sprendimą neskirti socialinės paramos mokiniams (10 str. 8 d.).

Sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje nustatytą atvejį, skyrimo ar nutraukimo priimamas savivaldybės, kurioje pateiktas prašymas-paraiška, mero nustatyta tvarka. Užpildomas socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo ar nutraukimo (11 str. 2 d.). Priklausomai nuo prašymo-paraiškos ir visų dokumentų, reikalingų skirti paramą mokinio reikmenims įsigyti, pateikimo dienos, parama mokinio reikmenims įsigyti už atitinkamų mokslo metų laikotarpį skiriama iki tų mokslo metų pradžios arba tais mokslo metais, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 15 dienos (11 str. 4 d.).

Pareiškėjas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo informuojamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo priėmimo dienos. Jeigu socialinė parama mokiniui neskiriama, nurodoma neskyrimo priežastis ir sprendimo dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo apskundimo tvarka. Pareiškėjo pateikti dokumentai jam gražinami. Apskundimo dėl savivaldybės administracijos priimto sprendimo dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo tikslu šių dokumentų kopijos saugomos ir tvarkomos savivaldybės administracijoje Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka (11 str. 6 d.).

Socialinė parama mokiniams neskiriama arba jos teikimas nutraukiamas: 1) kai yra nors viena iš šio įstatymo 1 straipsnio 3 dalyje nurodytų aplinkybių; 2) kai nėra aplinkybių, nurodytų šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje ir 5 straipsnyje; 3) pareiškėjas nevykdo šio įstatymo 17 straipsnio 1, 2 ar 3 punkte nustatytų pareigų (13 str. 1 d.).

Aprašas reglamentuoja mažas pajamas turinčių bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo ir jos teikimo (administravimo) tvarką. Aprašas taikomas mokiniams, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, ikimokyklinio ugdymo mokyklose ar pas kitą švietimo teikėją (išskyrus laisvąjį mokytoją) (toliau – mokykla) pagal bendrojo ugdymo programas, įregistruotas Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre, ar priešmokyklinio ugdymo programą (1 p.). Pagal šį aprašą gali būti kreipiamasi dėl paramos mokinio reikmenims įsigyti (5.2. p.).

Teisę į socialinę paramą mokiniai turi šiais atvejais: jeigu vidutinės pajamos vienam iš bendrai gyvenančių asmenų ar vienam gyvenančiam asmeniui (toliau – vidutinės pajamos vienam asmeniui) per mėnesį yra mažesnės kaip 1,5 valstybės remiamų pajamų (toliau – VRP) dydžio (6.1. p.); jeigu vidutinės pajamos vienam asmeniui per mėnesį yra mažesnės kaip 2 VRP dydžiai Socialinės paramos mokiniams įstatyme nustatytais atvejais, atsižvelgiant į bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas (6.2. p.); jeigu vidutinės pajamos vienam asmeniui per mėnesį yra mažesnės kaip 2 VRP dydžiai, atsižvelgiant į bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas, kai mokinys patiria socialinę riziką arba mokinį augina bendrai gyvenantys asmenys, patiriantys socialinę riziką mokiniai turi teisę į nemokamus pietus ir paramą mokinio reikmenims įsigyti, panaudojant iki 6 proc. išlaidoms produktams, mokinio reikmenims ir socialinei paramai mokiniams administruoti skirtų valstybės biudžeto lėšų (6.3. p.); jeigu vidutinės pajamos vienam asmeniui per mėnesį yra mažesnės kaip 1,2 VRP dydžio, atsižvelgiant į bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas, mokiniai turi teisę į nemokamus pusryčius ar p vakarius, panaudojant iki 6 proc. išlaidų produktams, mokinio reikmenims ir socialinei paramai mokiniams administruoti skirtų valstybės biudžeto lėšų, šiais atvejais: mokinys patiria socialinę riziką arba mokinį augina bendrai gyvenantys asmenys, patiriantys socialinę riziką (6.4.1. p.); mokinys per 6 mėnesius iki kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams (ar nemokamo maitinimo) neteko maitintojo (6.4.2. p.). Kreipdamasis dėl socialinės paramos mokiniams vienas iš

mokinio tėvų ar kitų bendrai gyvenančių pilnamečių asmenų <...> užpildo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą prašymą-paraišką ir kartu su asmens tapatybę patvirtinančiais dokumentais pateikia dokumentus, nurodytus Aprašo 7.1.–7.5. punktuose. Pareiškėjai dėl socialinės paramos mokiniams kreipiasi į Savivaldybės administraciją, jeigu savo gyvenamąją vietą yra deklaravę Kauno mieste arba yra įtraukti į Kauno mieste gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, arba nėra įtraukti į nedeklaravusių asmenų apskaitą, bet faktiškai gyvena Kauno mieste (8 p.). Jei kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams metu bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo gauna piniginę socialinę paramą pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą, pareiškėjas pateikia mokyklos administracijai ar Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriui (toliau – Socialinės paramos skyrius) laisvos formos prašymą skirti socialinę paramą mokiniams, kuriame nurodo duomenis, nustatytus Aprašo 9.1.–9.5. punktuose. Prašymas-paraiška gali būti pateiktas asmeniškai, paštu, elektroniniu būdu, kai valstybės elektroninės valdžios sistemoje teikiama elektroninė paslauga, arba per atstovą. Kai prašymas-paraiška teikiamas per atstovą, nurodomi šie atstovo duomenys: vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamosios vietos adresas (11 p.). Prašymas-paraiška gali būti pateiktas ir mokyklos, kurioje mokinys mokosi ar kuri organizuoja vasaros poilsio stovyklą, administracijai. Tokiu atveju, toliau šis prašymas-paraiška administruojamas Socialinės paramos mokiniams įstatymo nustatyta tvarka (12 p.). Jei socialinė parama mokiniams neskiriama, pareiškėjas apie tai informuojamas teisės aktų nustatyta tvarka, nurodoma neskyrimo priežastis ir sprendimo apskundimo tvarka. Pareiškėjo pateikti dokumentai jam grąžinami, o Socialinės paramos skyriuje paliekamos šių dokumentų kopijos (13 p.). Prašymą-paraišką dėl paramos mokinio reikmenims įsigyti pareiškėjas gali pateikti nuo kalendorinių metų liepos 1 dienos iki spalio 5 dienos (26 p.). Sprendimą dėl paramos mokinio reikmenims įsigyti skyrimo priima Socialinės paramos skyriaus vedėjas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo-paraiškos ir visų reikiamų dokumentų gavimo dienos (27 p.).

Byloje nagrinėjamu atveju Komisija nustatė, kad Administracijos Socialinės paramos skyrius, išnagrinėjęs pareiškėjo 2023 m. rugsėjo 7 d. prašymą-paraišką (reg. Nr. 70065), 2023 m. rugsėjo 27 d. priėmė Sprendimą Nr. 54103 pareiškėjui „neskirti paramos mokinio reikmėms įsigyti“. Komisijos vertinimu, priimtame 2023 m. rugsėjo 27 d. Sprendime nėra nurodyta jokių motyvų prašomos socialinės paramos neskyrimo priežastims pagrįsti, apsiribota tik pastaboje nurodyta informacija: „Viršija 2 VRP (307,79)“. Komisijos vertinimu, iš Sprendimo turinio negalima suprasti priimto sprendimo motyvų, kadangi jie Sprendime apskritai nėra nurodyti. Pažymėtina, kad pareiškėjui pateiktame 2023 m. rugsėjo 27 d. pranešime dėl išmokos neskyrimo Nr. 13805, kuriuo pareiškėjas buvo informuotas apie priimtą 2023 m. rugsėjo 27 d. Sprendimą, jokių motyvų, lėmusių šio Sprendimo priėmimą, taip pat nėra nurodyta (b. l. 3, 16).

Komisija, įvertinusi aukščiau nurodytą teisinį reglamentavimą bei nustatytas ginčui reikšmingas aplinkybes, sprendžia, kad pareiškėjo atžvilgiu priimtas Sprendimas, Komisijos vertinimu, negali būti laikomas pagrįstu ir teisėtu, nes neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies reikalavimų. Ginčijamas Sprendimas nurodytos teisės normos požiūriu surašytas ydingai, nes jame nėra aiškiai išdėstyti motyvai, nėra nurodyti teisiškai reikšmingi faktai ir priimto sprendimo motyvai bei nenurodytos konkrečios materialinės teisės normos (teisinis pagrindas), kuriomis atsakovė vadovavosi priimdama skundžiamą Sprendimą.

Komisija pažymi, kad viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai privalo būti tikslūs, suprantami, nedviprasmiški, jų motyvų išdėstymas – adekvatus ir pakankamas, leidžiantis suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą. Atsakovės atsiliepime į pareiškėjo skundą nurodyti ginčijamo Sprendimo priėmimo argumentai nagrinėjamoje byloje negali būti vertinami pareiškėjo ginčijamo administracinio akto faktiniu bei teisiniu pagrindimu, kurį atsakovė privalėjo išdėstyti pačiame individualiame administraciniame akte, atlikusi pareiškėjo 2023 m. rugsėjo 7 d. prašymo-paraiškos pagrįstumo vertinimą.

Komisija, įvertinusi tai, kas išdėstyta, konstatuoja, kad atsakovės priimtas 2023 m. rugsėjo 27 d. Sprendimas Nr. 47869 yra neteisėtas iš esmės, nes neatitinka esminių VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatytų reikalavimų administraciniam sprendimui, tai yra savo turiniu prieštarauja

aukštesnės galios teisės aktams, todėl yra naikinamas (Administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 91 str. 1 d. 1 p.; IAGNTĮ 20 str. 1 d. 2 p.).

Pažymėtina, kad atsakovė iš esmės neneigė skundžiamo Sprendimo ydingumo ir po to, kai pareiškėjas inicijavo ginčą Komisijoje dėl Sprendimo panaikinimo, ėmėsi veiksmų gauti papildomus duomenis ir pareiškėjo 2023 m. rugsėjo 7 d. prašymą-paraišką Nr. 70065 dėl paramos mokinio reikmenims įsigyti svarstė iš naujo. Kaip nurodė pati atsakovė, surinkusi papildomus pareiškėjo prašymą pagrindžiančius dokumentus, pareiškėjo 2023 m. rugsėjo 7 d. prašymą-paraišką Nr. 70065 tenkino.

Pripažinus, kad ginčijamas sprendimas neatitinka teisės aktų reikalavimų, vadovaujantis ABTĮ 94 straipsnyje numatytais akto panaikinimo pasekmėmis, atsakovė privalėtų tinkamai išnagrinėti pareiškėjo 2023 m. rugsėjo 7 d. prašymą-paraišką Nr. 70065, tačiau Komisija tokio įpareigojimo atsakovei nenustato, atsižvelgdama į Administracijos į bylą pateiktus rašytinius įrodymus, patvirtinančius faktines aplinkybes, kad pareiškėjo 2023 m. rugsėjo 7 d. prašymą-paraišką Nr. 70065 dėl paramos mokinio reikmenims įsigyti Administracija išnagrinėjo iš naujo ir Administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. spalio 23 d. sprendimu Nr. 58549 pareiškėjui skyrė paramą mokinio reikmenims įsigyti už 2023 m. rugsėjo mėn. laikotarpį. Todėl šioje dalyje pareiškėjo skundas atmestinas kaip nepagrįstas (IAGNTĮ 20 str. 1 d. 1 p.).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktais, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

1. Panaikinti atsakovės Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2023 m. rugsėjo 27 d. sprendimą Nr. 54103, priimtą pagal pareiškėjo A. N. 2023 m. rugsėjo 7 d. prašymą-paraišką Nr. 70065 dėl paramos mokinio reikmenims įsigyti.

2. Kitoje dalyje pareiškėjo A. N. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Komisijos nariai

Birutė Pranevičienė

Lionela Gelmanienė

Karine Zavgorodnaja